

Oponentský posudok habilitačnej práce Mgr.art Ivety Sabovej, ArtD. k žiadosti o udelenie titulu docent v odbore Hudobné umenie.

Názov habilitačnej práce:

CD nahrávka z diel autorov W. A. Mozarta, P.I.Čajkovského , C. Saint – Saënsa, D.Šostakoviča, H.Wieniavskeho, P. de Sarasateho a F. Kreislera.

CD nahrávka z diel autorov L.van Beethovena a S.Prokofjeva.

Mgr.art. Iveta Sabová, ArtD. predkladá v habilitačnom spise rozsiahly prehľad umeleckej činnosti, v poslednom období orientovanej predovšetkým na komornú spoluprácu. Prehľad obsahuje významné domáce a zahraničné koncertné aktivity, mnohé z nich na renomovaných pódioch. V rámci svojich umeleckých aktivít spolupracuje s poprednými slovenskými interpretmi, reprezentujúcimi špičku slovenského interpretačného umenia. Nemenej pozoruhodné je jej pedagogické pôsobenie na VŠMU v Bratislave, ako aj na bratislavskom konzervatóriu. Doložený zoznam najvýznamnejších absolventov a ich ocenenia z interpretačných súťaží dokazujú kontinuálnu a úspešnú pedagogickú činnosť v oblasti sólovej hry na klavír, ale predovšetkým štúdiá komornej spolupráce. Jej pedagogicko – umeleckú osobnosť profiluje aj vedenie majstrovských interpretačných kurzov, či aktívna participácia na významných interpretačných súťažiach.

Predmetom habilitačnej práce Mgr.art. Ivety Sabovej, ArtD. sú dve CD nahrávky realizované v umeleckej spolupráci s vynikajúcim slovenským huslistom Karolom Danišom. Dramaturgické zameranie interpretovaných diel je jasne smerujúce kvýznamným dielam komornej literatúry pre husle a klavír. Ide predovšetkým o komorné sonáty pre toto komorné obsadenie, nachádzame tu však aj menšie diela komornej literatúry. CD nahrávky obsahujú aj interpretáciu sóloveho diela pre klavír, dokresľujúce umelecký profil autorky habilitačnej práce.

V komentári k CD uvádza Mgr.art. Iveta Sabová genézu vzniku nahrávok ako výsledku jej umelecko – interpretačného zrenia a profilovania, ako aj dlhoročnej spolupráce s participujúcim komorným partnerom. Charakterizuje tu nielen profesionálne, ale aj ľudské špecifiká komornej spolupráce pričom jej poznatky svedčia o bohatej interpretačnej aj pedagogickej skúsenosti. Predložené CD nahrávky spĺňajú najvyššie kritériá na umeleckú interpretáciu. Charakterizuje ich prepracovanosť, detailné a veľmi zrozumiteľné umelecké stvárnenie, ale predovšetkým spoločná idea umeleckého porozumenia. Pritom sa Mgr.art. Iveta Sabová neprezentuje len ako vynikajúca interpretka komornej hudby, ale ako umelecká osobnosť prezentujúca presvedčivý, vysoko umelecky hodnotný umelecký prejav. Jej klavírne party sú vypracované, zrozumiteľné, rešpektujúce v plnej miere štýlové nuansy jednotlivých nahratých diel. V spoľahlivej a dokonalej súhre oboch interpretov nepopierateľne evidujeme ich dlhoročnú spoluprácu.

Rozmanitú dramaturgiu CD 1, realizovaného vydavateľstvom Pavlík records v roku 2014 tvoria menšie diela pre husle a klavír profilujúce duo Karol Daniš / Iveta Sabová v pestrej škále skladieb od

klasicizmu po 20.storočie. Interpretáciu oboch umelcov charakterizuje výstižné uchopenie štýlu každého diela, ako aj presvedčivosť umeleckej výpovede v charakterovo tak odlišných skladbách, s maximálnym rešpektom k skladateľskému zámeru autorov. Ľahkosť a hravosť Mozartovho Ronda C dur s dokonalým vypracovaním drobných artikulačných, dynamických nuáns a premyslenou koncepciou vystrieda vrúcna melodika Čajkovského Melódie Op. 42 a povznášajúca nálada Valse – Scherza toho istého skladateľa. Iveta Sabová sa tu vôbec neprejavuje ako sprevádzajúca klaviristka (ako píše v komentári habilitačnej práce), ale ako skutočne rovnocenná komorná partnerka budujúci spoločne s huslistom širokú spevnú líniu v Andante Čajkovského melódie, či bohaté kulminujúce plochy v brilantnom Scherze. Technicky exponovaný husľový part v diele C. Saint – Saënsa dopĺňa mohutný orchestrálny zvuk klavíra v strhujúcom toku hudby, ktorý by v koncertnom podaní nepochybne zožal mohutný potlesk publika. Genialita Šostakovičových miniatúr – 4 prelúdií, pôvodne komponovaných v rámci cyklu 24 prelúdií pre sólový klavír je v podaní Karola Daniša a Ivety Sabovej len umocnená výstižným charakterovým stvárnením, s uplatnením kontrastu jednotlivých nálad s nesmiernym vtipom a humorom na jednej strane a vrúcnosťou melódie na strane druhej. To všetko s maximálnym využitím všetkých špecifik tohto originálneho kompozičného prepisu vlastného Šostakovičovho diela. Oblíbené Wieniavskeho variácie a Carmen Fantasy Pabla Sarasateho dopĺňajú rozmanitú dramaturgiu profilového CD. Ich presvedčivá a strhujúca interpretácia ubezpečuje poslucháča o veľmi pozitívnom výsledku umeleckej spolupráce zúčastnených umelcov.

CD 2 - predložená nahrávka je dramaturgicky koncipovaná zo sonátovej tvorby L.v.Beethovena a S. Prokofjeva. Oblíbená Sonáta D dur z ranej tvorby L. v. Beethovena prináša mnoho interpretačných výziev pre oboch komorných partnerov. Klavírny part tu zohráva veľmi dôležitú, často dominantnú úlohu, kladie mnoho otázok v oblasti artikulácie, frázovania či dynamického a celkového zvukového pomeru v partoch dvoch nástrojov. Interpreti Karol Daniš a Iveta Sabová zvládli tieto interpretačné otázky bravúrne, ich podanie Beethovenovej sonáty sa vyznačuje dokonalou súhrou, jednotnou artikuláciou, premyslenou dynamickou výstavbou. V druhej skladbe CD nahrávky sa Iveta Sabová prezentuje ako sólistka. Jej spoľahlivé a veľmi zrozumiteľné podanie Prokofjevovej Sonáty f mol pre klavír nenecháva poslucháča na pochybách, že ide o spoľahlivú interpretku so schopnosťou maximálne zrozumiteľného a detailne vypracovaného hudobného stvárnenia umeleckého diela. Interpretka volila opatrnejšie tempá, jej podanie sa však vyznačuje schopnosťou jednoliatej, mohutnej kulminácie hudobného toku a maximálnou jasnosťou viacvrstevnej hudobnej faktúry. Finálnym dielom maximálne prezentujúcom umelecké majstrovstvo dua Daniš/Sabová bola Prokofjevova Sonáta D dur pre husle a klavír. Mohutné dielo, náročné v oboch partoch stvárnilo s pestrým množstvom charakterov a nálad, s maximálnym porozumením hudbe S. Prokofjeva. Mohutná kulminácia v závere diela uzatvára umelecky veľmi hodnotnú nahrávku CD, dokumentujúcu nielen dokonalú súhru a porozumenie komorných partnerov, ale aj umeleckú individualitu každého umelca zvlášť.

Možno skonštatovať, že výpovedná hodnota interpretačného umenia Mgr.art. Ivety Sabovej dokladovaná v rámci predložených umeleckých nahrávok ako aj jej bohatá umelecká a pedagogická činnosť charakterizujú jej umelecký a pedagogický profil, ktorý v plnej miere spĺňa podmienky habilitačného konania. Odporúčam Umeleckej a vedeckej rade HTF VŠMU udeliť Mgr.art. Ivete Sabovej umelecko – pedagogický titul docent.

V Banskej Bystrici, 2.7.2015

